

Kohti elämää

---

500. Se oli maaginen luku. Se piti minut järjissä ja elossa. 500 lihaskuntoliikettä ennen jokaista syöntiä. 500 kilokaloria päivässä. Se vei minulta järjen ja elämän.

Ilona:

Kahvipöytä notkui rasvasta. Minut oli istutettu pöydän päähän ja eteeni lätkäisty nippu valokuvia seitsemän vuoden takaisesta minusta. Joku niistä piti valita joulukorttiin, kun en enää sellaiseen kelvannut. 8-vuotias lapsi katsoi minuun silmät naurusta sokeana, vaalea poninhäntä tuulessa tanssien. Hiukset, kasvopiirteet ja nimi olivat tutut mutta muuten tuo tyttö minulle vieras. Äiti ja mummu istuivat molemmilla puolillani, kuin vahtien etten karkaa. Ne paasasivat sedän uudesta vaimosta, päivittelivät vatsamakkaroitaa ja piilottivat ongelmiaan unelmakääretorttuun. Tasaisin väliajoin jompikumpi keskeytti puheen tarjotakseen minulle kakkua, keksiä tai konvehtia. Kieltäydyin aina kauniisti ja sain vastaukseksi pettyneitä katseita ja sanoja. Kaikki halusivat vain, että repsahdan. Hukun rasvaan ja kaloreihin. Harmaa villatakki oli kuin raja minun ja muun maailman välillä. En halunnut päästää sen sisäpuolelle munkkia, keksiä, enkä toista ihmistä, mutta tiesin, että joku niistä minun oli otettava.

Muumipipari tuijotti minua tomusokerisilmillään. Olin valinnut sen vaihtoehtoista pienimpänä pahana tyydyttämään vieressä istuvien naisten pakkosyöttöhalut. Käänsin muumin väärin päin niin että se jätti osan sokereistaan piirroksena lautaselle. Tartuin sen kuonosta ja pulleasta vatsasta kiinni. Kaula katkesi rusahtaen ja ruskeita murusia satoi mansikkalautasliinalle. Yritin ahdata, korvata ja sovittaa leivosta sallittuun ruokamäärääni, mutten onnistunut. Ahdistus valtasi kehoni, mutta pakotin virnistelevän muuminpään kurkustani alas.

Pipari maistui ällöttävän hyvälle. Nielaistuani sen, se alkoi muuttamaa minua kuvottavan pehmeäksi. Se korvasi luuni ja lihakseni valkoisella jauholla, sokerilla ja voilla. Vein käden vatsalleni. Se oli lämmin ja upottava. Minun oli päästävä pois, tehtävä jotain. Piilotin muumin vartalon hihaani, kehuin makua, kiitin kauniisti ja ryntäsin yläkertaan.

Lattia läheni, loittoni, läheni ja loittoni. Jalkoja poltti ja päätä heikotti, mutta pakotin jalkani suoristumaan yhä uudellen ja uudelleen. Olin laskenut piparisakoksi 120 kyykkyä, normaalejen vatsojen, punnerrusten ja jännehypyjen lisäksi. Halusin lopettaa. Jäädä maahan makaamaan tai kävellä alas halaamaan äitiä. Mutta en voisi tehdä sitä. En antaisi itseni lopettaa. En nyt. En koskaan.

Jutta Gustafsberg tuijotti minua arvostelevasti lehtipinosta, kertoi läskien lähtevän liikunnalla ja lehtikaalilla. Muumi yhtyi Juttaan. Se patisti lenkille ja lupasi sitten jättävänsä minut rauhaan. Oli keksittävä jotain. "Mummu, mun tekis mieli ompua." Ei tehnyt. "Voinko hakea kaupasta?" "Tietenkin laps rakas. Voi että kun en tajunnut ostaa." Mummu työnsi rypistyneen, sinisen setelin kylmiini käsiini. "Piä loput."

Otin rikosvälineeni hiljaa kenkälaatikosta ja vedin ne jalkaani. Heitin paksun fleecen villatakki päälle suojaamaan elokuun raikkaudelta. Astuin ulos. Harmaata maata varjosti harmaat puut joiden harmaat lehdet heiluivat tuulessa. kävelin mummon omakotitalon näköpiiristä pois ennen kuin pinkaisin juoksuun. Käskin polvieni nousta ylemmäs, kohti pilviä, mutta ne eivät nousseet tarpeeksi ylös. Käskin jalkojeni ottaa pitempia askelia, mutta ne eivät ottaneet tarpeeksi pitkiä. Käskin maisemien vaihtua nopeammin, mutta ne

eivät vaihtuneet tarpeeksi nopeasti. Käskin itseäni lopettamaan tämän hulluuden, mutten voinut. Suussa maistui koko ajan huononeva kunto, mutta lopulta pieni K-kauppa tuli vastaan. Kävellessä olisi mennyt ainakin 20 minuuttia suuntaansa, joten minulla oli ainakin puoli tuntia juosta, jos kaupasta riuhtoisin suoraan kotiin. Uupuneena talloin kesäillan tunnelmaa. Silmissä näytti sumealta. Maisema sulautui yhdeksi mössöksi. Mutta sitten mössöstä erottui oranssi, heiluva läiskä. Naapurin Marjatta vilkutti minulle, viittooi pysähtymään. Pudotin katseeni asfalttiin ja pyysin siltä, että Marjatta luulisi minua joksikin toiseksi. Mutta ei hän luullut, olin jäänyt kiinni. Hän huitoi ilmaa kahta kauheammin ja kiekui Ilonaa. Kun vanhus sitten paheksuen juoruaisi mummulle, kuinka hänen huonotapainen lapsenlapsensa oli Maikkulanrinteen kohdalla vaan juossut koppavasti, tervehtimättä ohi, joutuisin joko myöntämään valheeni tai keksimään lisää paljastuneiden tilalle. Ja minä todella aloin väsyä valehteluun.

Kaupassa valitsin neljä pientä omenaa, noukin karkkihyllyltä mummulle ja äidille, entiset lempparini, turkinpippuri-lakupatukat, joista omani kertoisin jo syöneeni matkalla, vaihdoin setelin valheisiini ja ryntäsin ulos. Minua harmitti jättää kauppa niin nopeasti. Tavallisesti käytin hyllyjen välissä seikkailuun, silmillä mässäilyyn ja ravintoarvojen tarkkailuun vähintään puoli tuntia. Nyt piti kuitenkin kiirehtiä kotiin, ettei pari mutkaa matkassani herättäisi epäilystä.

Maalasin sopalla valkoisen lautasen oranssiksi ja täytin vatsani valheella syödystä keitosta. Ovi kävi. Äiti ja mummu lampsivat keittiöön ja kertoivat olleensa naapurin vanhaa Esaa kattomassa. Esa voi kuulemma hyvin, mutta kuulo oli huonontunut. Kiva kuulla. Sanoin syöneeni ja katsoin sanojeni muuttuvan todeksi naisten mielissä. Ovikellon kimeä särinä halkoi huonetta ja sai minut paniikkiin. Oliko Marjatta tullut paljastamaan minut? Jäisinkö valheistani kiinni? Joutuisinko kohtaamaan aikuisten pettymyksen? Saisinko syyn lopettaa tämän helvetillisen valheen ja tuskan?

Ilonan äiti:

”Äiti, mä taijan tarvita apua.” Isä oli juuri tullut kyliltä mukanaan Prismasta pyydystämänsä hirvipaisti, kun Ilonani tuli itkien luokseni. Katsoin tytärtäni. Kova, kylmä, ontto kuori rakoili ja raoista pilkahteli vanhaa Ilonaa. Tyttöni ei ollut kahteen vuoteen pyytännyt minulta apua. Ei koultehtävissä, ei ihmissuhdeasioissa, eikä elämässä yleensä. Nyt nämä harvinaiset pienet sanat saivat helpotuksen ja rakkauden aallon pyyhkäisemään ylitseni. Ilona ei ollut viime vuosina paljoa ruokaa syönyt, mutta sisintäni sitäkin enemmän. Onko mitään kamalampaa, kun katsoa oman lapsen kärsivän ja kuihtuvan pois silmissä kykenemättä itse auttamaan? Hän on ollut kun kissa puussa, selvästi tarvinnut jonkun ottamaan syliin ja kantamaan pois, mutta sähisi jokaiselle, joka yritti lähestyä. Nyt hän oli kuitenkin ottanut askeleen kohti minua, kohti elämää. ”Yhdessä me selvitään.” Puristin lapseni tiukasti rintaani vasten. Enää emme sanoneet sanaakaan, sillä kyynelleet tukkivat suomme.